

SIVILOMBUDET

ROMERIKE FENGSEL
Postboks 694
4302 SANDNES

Vår referanse
2024/6687

Deres referanse

Vår saksbehandler
Lars Mathias Enger

Dato
02.03.2026

Sivilombudets avsluttende svar til Romerike fengsel om oppfølging av besøksrapport

Vi viser til brev av 15. januar 2026, der Romerike fengsel har gitt ytterligere tilbakemelding om fengselets oppfølging av anbefalingene gitt i rapport etter besøk fra Sivilombudets forebyggingsenhet 17. til 19. september 2024.

Sivilombudet vil trekke frem mottatt utkast til ny mal for sikkerhetscelle vedtak som positiv. Implementering av en slik mal vil etter ombudets syn bidra til å besvare flere av anbefalingene i besøksrapporten.

Nedenfor gjennomgår vi fengselets tilbakemeldinger på anbefalingene der vi ba om mer informasjon. Anbefalingene er nummerert som i besøksrapporten.

4. Fengselet bør sikre at det alltid gjøres en individuell vurdering når det brukes håndjern, kroppsvisiteres eller fratas klær ved bruk av sikkerhetscelle. Det samme gjelder ved utelukkelse fra fellesskap etter sikkerhetscelleopphold. Vurderingene bør dokumenteres.

Fengselet beskriver at de vil minne operative vaktledere på instruksen om at det alltid skal gjøres en individuell vurdering når det gjelder bruk av håndjern, kroppsvisitasjon eller det å frata innsatte klær på sikkerhetscelle og at vurderingen skal skrives i journalen. Dette kravet er også inntatt i oversendt utkast til mal for sikkerhetscellevedtak, og det vil inngå i en ny instruks som er under utarbeidelse. Disse dokumentene skal det gis opplæring i ved iverksettelse.

Når det gjelder konkrete vurderinger av utelukkelse etter sikkerhetscelle, viser fengselet til at dette inngår i arbeidet med den nye instruksen og opplæringen i forbindelse med denne.

Som omtalt i vårt brev av 3. desember 2025, viste Sivilombudets funn at gjeldende instruks ikke ble fulgt. Det er derfor viktig at fengselet vil sikre opplæring i og informasjon om ny instruks. Det er også positivt at fengselets utkast til mal for sikkerhetscellevedtak uttrykkelig omtaler kravet til individuelle vurderinger. Samtidig vil vi understreke betydningen at fengslets ledelse bidrar til å opprettholde bevisstheten om gjeldende instruks, herunder kontrollerer at instruksene følges.

8. Fengselet bør styrke oppfølgingen av innsatte på sikkerhetscelle for å forebygge isolasjonsskader. Oppfølgingen bør bidra til at oppholdet blir avsluttet så raskt som mulig.

Fengselet viser til tidligere beskrivelse av at ny instruks vil åpne for å kunne gi innsatte kontakt med prest, kontaktbetjent, pårørende eller andre innsatte har god relasjon til, og at de vil se på muligheten for å benytte aktivitetsteamet og tilby aviser, bøker og lignende. Prosessen med å gjennomføre endringer er i gang, og fengselet vil informere ansatte om endringene.

Sivilombudet viser til de gode eksemplene omtalt i besøksrapporten der ansatte tok seg tid til dialog, til én innsatt som fikk tid utendørs og én innsatt som fikk snakke med prest (rapporten side 20). Dette viser at slike tiltak er mulig. Det er positivt at fengselet arbeider med å inkludere tiltakene i ny instruks, men Sivilombudet savner en konkret tilbakemelding om hva fengselet har gjort for å styrke dette arbeidet etter mottak av rapporten.

14. Fengselet bør styrke sitt arbeid med å evaluere og forebygge bruk av sikkerhetscelle, og involvere innsatte i dette arbeidet.

Fengselet viser til at det ofte gjennomføres strukturert etterarbeid etter hendelser (SEB) etter bruk av sikkerhetscelle. Dette er kommentert i Sivilombudets brev av 3. desember 2025. Videre ønsker fengselet å legge til rette for at innsatte får tilbud om en samtale i etterkant av oppholdet på sikkerhetscelle med sikte på å avdekke læringspunkter. Dette er positivt, og Sivilombudet vil oppfordre fengselet til å gå videre med dette arbeidet.

Fengselet peker også på at alle tjenestepersoner skal være godkjent i fysisk maktanvendelse, og at det under disse treningene fokuseres på deeskalerende kommunikasjon. I lys av funnene omtalt i besøksrapporten (side 31-32), vil Sivilombudet oppfordre fengselet til særlig bevissthet om og prioritering av dette temaet.

Sivilombudet avslutter med dette oppfølgingen av besøket. Et eventuelt nytt besøk kan bli gjennomført dersom Sivilombudet vurderer det som hensiktsmessig.

For sivilombudet

Helga Fastrup Ervik
avdelingssjef

Lars Mathias Enger
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent etter gjeldende interne rutiner og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

Kopi til:

KRIMINALOMSORGEN REGION ØST AVD
ADMINISTRASJON
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
KRIMINALOMSORGS DIREKTORATET